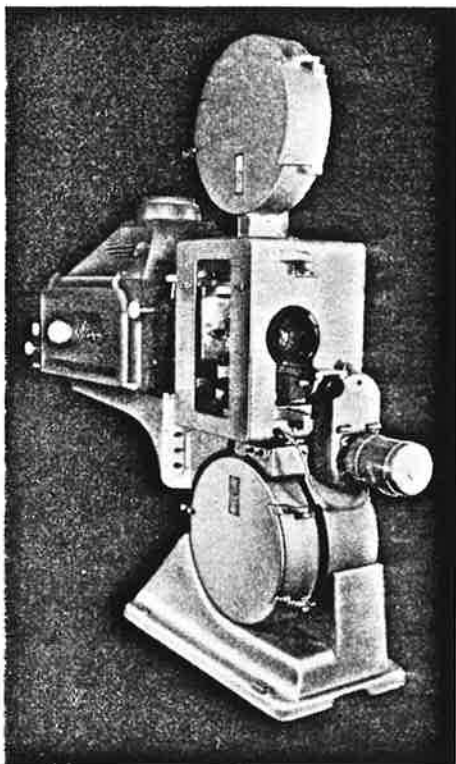

TODD-AO-systemet

demonstrerades för första gången i Europa vid den internationella foto- och kinoutställningen »Photokina» i Köln under tiden 29 september—7 oktober 1956.

Philips, som tillverkar den speciella projektorn för TODD-AO-systemet, hade i en kongresshall anordnat en komplett demonstrationsbiograf. Den kraftigt svängda duken var ca 7,2 meter hög och 16 meter bred och den i förhållande till lokalens små dimensioner (endast 273 sittplatser) enorma bilden, kompletterad med ett 6-kanaligt »High Fidelity» — stereofoniskt ljud, blev för åskådarna en verklig upplevelse. Effekten blev oerhört realistisk, speciellt när kortfilmen »The Miracle of TODD-AO» kördes. Här fick publiken bl. a. vara med om en färd i berg- och dalbana, följa en trafikpolis på hans motorcykeljakt på vägar och gator, åka skidor i fjällen osv. och ingen kunde undgå att känna sig helt engagerad i vad som visades.

Ett avsnitt ur långfilmen »Oklahoma» gav klart besked om TODD-AO-systemets imponerande uttrycksmedel i såväl bild som ljud, men så har ju också denna film under ett helt års tid visats på Rivoli-teatern i New York för att nu efterföljas av den andra TODD-AO-filmen »Jorden runt på 80 dagar» efter Jules Vernes berömda bok.

I USA och Canada är nu ett 25-tal premiär-biografer utrustade med Philips TODD-AO-projektorer och vidare är leveranser avtalade för Tyskland (Hamburg och München), Italien, Malta och Japan. Installationen i Hamburg beräknas bli premiärklar omkring den 15 december.

Philips TODD-AO-projektor är den verkliga »Universal»-projektorn, som kan användas för såväl 70 mm som 35 mm-film, för magnetiskt ljud med 6 eller 4 kanaler, för filmer med optiskt ljud osv. En TODD-AO-installation kan på några få minuter ändras från 70 mm till 35 mm projektion.

Den svenska pressen, som refererat fotomässan i Köln, har också uttalat sig entusiastiskt för TODD-AO-systemet och man frågar när den svenska biopubliken skall bli delaktig av sensationen.

ISCO-systemet för smalfilm.

ISCO Optische Werke i Göttingen har utvidgat sitt program att även omfatta upptagningsobjektiv för smalfilm. Som standardobjektiv levereras Westarit 1:2,5:12,5 mm i fixfokusfattning. Tack vare användning av lanthanglas har detta objektiv kunnat korrigeras på ett utomordentligt sätt och ger därigenom garanti för maximal skärpa vid såväl svartvit- som färgfilm.

Till detta objektiv finnes en vidvinkeltillsats, som reducerar brännvidden till 6,5 mm med bibehållande av grundobjektivets ljusstyrka 1:2,5. Med denna tillsats får amatören möjlighet att smalfilma inomhus och på andra ställen, där förut brist på utrymme gjort detta omöjligt. Den fyrinsiga teleskopiska tillsatsen har endast fyra luft-glas-ytor, givetvis antireflexbehandlade, vilket gör att exponeringstiderna ej behöva förlängas.

Vidare levereras ett objektiv med längre brännvidd, Westarit 1:2,8/38 mm, i inställningsfattning med avståndsskala ned till 0,3 meter. Med detta objektiv kan man, tack vare den längre brännvidden, göra sådana upptagningar, som med normalobjektivet skulle avbildas i för liten skala, till exempel djur i det fria, idrottstävlingar etc. Tack vare att snäckgången medger inställning av så korta avstånd som 0,3 meter kan även titeltagningar samt närbilder av små föremål göras med detta objektiv.

ISCO-systemet avrundas av en anamorfot för 8 mm smalfilm, som beskrives nedan.

ISCO-anamorfoter för upptagning och projektion.

Eftersom ISCO sedan flera år tillverkat anamorfoter för normalfilmprojektion, låg tanken nära till hands att utnyttja de därvid samlade erfarenheterna även för tillverkning av upptagningsanamorfoter. På Photokina i år har ISCO även visat några dylika för normalfilm. Då emellertid inte bara den kommersiella filmen utan även amatörerna kan ha intresse för vidfilmen, har även en anamorfot för 8 mm smalfilm konstruerats. Denna tillsats, som är synnerligen enkel att använda, begagnas både för upptagning och projektion. Den har ringa vikt och ett tilltalande utseende, och kan med några enkla handgrepp apteras på grundobjektivet hos alla vanliga 8 mm kameror. Vid projektion fästes den lika lätt på projektorns objektiv med en klämadapter.

Den anamorfotiska faktorn är 1,5 och förhållandet mellan sidorna hos den projicerade bilden blir således 1:2. Genom sin panoramaverkan ger denna breda bild en plastisk effekt, som i hög grad liknar den kommersiella filmens. Vid upptagningar av landskap med förgrund får man en nästan tredimensionell effekt; sak samma gäller vid filmning i spetsiga vinklar mot rörelseriktningen, t. ex. rörliga gatubilder, tåg etc. Genom den nya anamorfoten har 8 mm filmen fått ett nytt medel för verkningfulla filmer med nya effekter, som ger åskådaren en mer direkt kontakt med filmens handling än i vanliga fall.

KÖPENHAMNSBREV . . . (Forts. fr. sid. 12)

Dette afskrækkede dog ikke direktør Fisker. I interviews i dagspressen har han udtalt, han har fundet meningsfæller, og nylig rejste han til Paris for på egen hånd at forhandle med Mr. Griffith Johnson. Efter sin hjemkomst har han meddelt, at han blev vel modtaget, og at amerikanerne i løbet af en måned vil åbne udlejningen til de biografere, der går ind på deres betingelser. I Paris havde noteret sig, at der var fulde huse till de virkelige attraktioner, skønt det egentlig ikke var særlig gode biografter i Seinestaden. Han bemærkede også, at en enkelt storfilm kostede 70 pct. i leje — tilmed garanteret 6 ugers spilletid!

Spørgsmålet er nu, om een mand virkelig formår at bryde filmblokaden i Danmark. Det bliver i hvert fald interessant at følge den videre udvikling af denne usædvanlige aktion.

A. V. Olsen